
Hissi- ja esteettömyysavustusohje 2016

28.1.2016

Sisällys

1	MÄÄRÄRAHAT SEKÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET	3
2	UUDEN HISSIN RAKENTAMINEN	3
2.1	Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä	3
2.2	Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset	3
2.3	Avustuksen suuruus.....	4
2.4	Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat.....	4
2.4.1	Vireillepano ja hissivaraus	4
2.4.2	Varsinainen avustuspäätös.....	5
2.4.4	Avustuksen maksaminen.....	5
3	MUUN LIIKKUMISESTEEN POISTAMINEN.....	6
3.1	Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä	6
3.2	Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset	6
3.3	Avustuksen suuruus.....	6
3.4	Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat.....	6
3.4.1	Vireillepano ja avustuspäätös	6
3.4.2	Avustuksen maksaminen.....	7

1 MÄÄRÄRAHAT SEKÄ SOVELLETTAVAT SÄÄNNÖKSET JA OHJEET

Vuoden 2016 valtion talousarviossa on hissien rakentamisavustukseen ja liikkumisesteen poistamisen avustamista (ns. esteettömyysavustus) varten vahvistettu 15,5 miljoonaa euroa. Summasta esteettömyysavustuksiin on varattu 1,5 miljoonaa euroa ja hissien rakentamiseen 14 miljoonaa euroa.

Vuoden 2016 avustuksia myönnettäessä noudatetaan lakia asuntojen korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista (1184/2005), valtionavustuslakia (688/2001) sekä valtioneuvoston asetusta korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksista (128/2006). Ensin mainittu laki on merkitty tekstissä sulkuihin kirjaimella L. Valtionavustuslain vastaava lyhennys on VAL ja valtioneuvoston asetuksen VNA.

ARAn korjaus-, energia- ja terveyshaitta-avustuksia koskevat ohjeet ovat saatavilla verkkosivuilta www.ara.fi/avustukset > [Kuntien myöntämät avustukset](#).

Edellä mainitut lait ja asetukset ovat verkkosivuilla www.finlex.fi.

2 UUDEN HISSIN RAKENTAMINEN (HISSIAVUSTUS)

2.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä

Avustuksen kohteena on sovellettavien säännösten mukaan uuden hissien asentaminen kerrostaloon. Avustusedellytyksenä on, että porrashuoneessa, johon hissi asennetaan, ei ennestään ole hissiä. Uuden hissien asentaminen jo olemassa olevan hissien tilalle katsotaan hissien perusparantamiseksi, eikä sitä avusteta. Sama koskee pysähdystasojen lisäämistä ylös tai alas sekä oviaukkojen lisäämistä.

Kerrostalo on vähintään kolme asuntoa käsittävä rakennus, jossa on ainakin kaksi asuntoa päällekkäin. Rakennuksen on oltava ympärivuotisessa asuinkäytössä. Avustusta voidaan myöntää myös silloin, kun rakennus otetaan ympärivuotiseen asuinkäyttöön.

Avustuksen hakija ja saaja on rakennuksen omistaja, esim. asunto-osakeyhtiötalossa asunto-osakeyhtiö.

Avustuksen myöntää ARA. Avustuksessa on jatkuva hakuaika.

2.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset

Avustusta myönnetään hissien rakentamisesta aiheutuviin välttämättömiin töihin. Avustettavia toimenpiteitä ovat hissien hankinta, tarvittavat rakennustekniset ja LVIS-tekniset työt sekä suunnittelu- ja yleiskustannukset. Avustettaviksi voivat tulla myös muut liikkumisesteen poistamisen kannalta olennaiset toimenpiteet, kuten esim. automatisoinnit ulko-oviin ja tarvittavat luiskat. ARA hyväksyy kohdekohtaisesti hyväksyttävät kustannukset.

Ns. porrashissin ei katsota korvaavan normaalia henkilöhissiä. Porrashissin hankintaan voidaan avustaa liikkumisesteen poistamisena, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi. Luhtitaloon rakennettava pystyhissi kuuluu hissiavustuksen piiriin.

Suunnitelmia tehtäessä on huomioitava, että toimenpiteiden tavoitteena on pyrkiä saamaan esteetön kulku rakennuksen ulkopuolelta asuntoihin ja yhteisiin tiloihin. Lähtökohtana on se, että hissin avulla myös apuvälineitä, kuten pyörätuolia ja rollaattoria, käyttävät voivat kulkea esteettömästi asuntoihinsa.

Avustettavien toimenpiteiden tulee olla kohtuulliset ja mahdollisimman hyvin kilpailutetut. Hankkeen kilpailuttamisessa on noudatettava julkisista hankinnoista annettua lakia (348/2007, muut. 321/2010) silloin, kun julkinen viranomainen myöntää hankintaan tukea yli puolet hankinnan arvosta, vähintään 150 000 euroa. Näin voi käydä esim. silloin, kun kunta myöntää hissin rakentamiseen tukea ARAn myöntämän avustuksen lisäksi. Tässä tapauksessa ratkaisevaa on se aloitetaanko hankinta silloin, kun päätökset yli 50 %:n julkisesta tuesta on jo annettu.

Jos kohteelle haetaan ja myönnetään myös erityisryhmien investointiavustusta, ei tämän avustuksen hyväksytyissä kustannuksissa ole mukana hissiavustuksen kustannuksia.

Työt voidaan aloittaa varsinaisen avustuspäätöksen jälkeen. ARA voi kiireellisissä tapauksissa myöntää hakemuksesta ennakoon aloitusluvan.

2.3 Avustuksen suuruus

Avustusta myönnetään enintään 50 % hyväksytyistä hissin tai hissien rakentamiseen liittyvistä kokonaiskustannuksista.

2.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat

2.4.1 Vireillepano ja hissivaraus

Avustukselle ei ole määrätty erityisiä hakuaikoja, joten avustusta voi hakea ympäri vuoden. Avustuksia myönnetään niin kauan kuin tähän avustusmuotoon tarkoitettua määrärahaa riittää.

Hissivarausta haetaan lomakkeella ARA 36c. Huolellisesti täytetty hakemus liitteineen jätetään kiinteistön sijaintikunnalle, joka toimittaa sen ARAlle. Kunta voi halutessaan antaa hakemuksesta lausunnon.

Varauspäätös on voimassa enintään 12 kuukautta. Avustuksen lopulliset ehdot vahvistetaan varsinaisella päätöksellä.

Myös sähköinen haku on mahdollinen. Lomake sähköisessä muodossa löytyy internet-osoitteesta www.suomi.fi.

Hakemukseen liitetään ainakin *pohjapiirros*, johon on merkitty hissin alustava sijoitus kiinteistöön.

Jos kohteelle haetaan ARA:ta myös erityisryhmien investointiavustusta, toimitetaan hakemukset ARA:an samanaikaisesti.

2.4.2 Varsinainen avustuspäätös

Varsinaista avustuspäätöstä on haettava 12 kuukauden kuluessa varauspäätöksestä. Määräraha hissin rakentamiseen sidotaan varsinaisella avustuspäätöksellä, ei varauspäätöksellä. Varsinaisia avustuspäätöksiä tehdään niin kauan kuin tähän avustusmuotoon tarkoitettua määrärahaa riittää.

Varsinaista avustuspäätöstä varten on ARA:lle toimitettava seuraavat asiakirjat:

- hankkeeseen ryhtymistä koskeva yhtiökokouksen tai vastaavan elimen päätös ja, mikäli yhtiökokouspöytäkirjasta ei asia käy selville, myös selvitys siitä, noudatetaanko rahoituksessa yhtiöjärjestystä vai sovelletaanko jyvitystä sekä tieto siitä, perustuuko päätös äänestykseen vai onko se ollut yksimielinen
- hankkeen rahoitussuunnitelma
- rakennuslupa
- hissihanketta koskevat suunnitelmat/rakennuksen pääpiirustukset (asemapiirros sekä pohja-, leikkaus- ja julkisivupiirustukset)
- hissiratkaisun tekninen erittely, mahdolliset erikoispiirustukset sekä työselitykset
- selvitys hankkeen kustannuksista (lomake ARA 80H)
- jäljennökset hissin rakentamista koskevista tarjouksista tai sopimuksista.

Jos kaikki em. asiakirjat ovat jo olemassa, voidaan hissiin hakea päätös suoraan ilman varausvaihetta em. lomakkeella ARA 36c.

2.4.4 Avustuksen maksaminen

Avustus voidaan maksaa joko yhtenä eränä hankkeen valmistuttua tai kolmena eränä siten, että

- 25 % avustuksesta maksetaan, kun 25 % työstä on tehty
- 25 % avustuksesta maksetaan, kun 50 % työstä on tehty
- 50 % avustuksesta maksetaan, kun työ on valmis.

Maksatusta haetaan maksatuslomakkeella ARA 36f, johon on liitetty lomakkeella mainitut selvitykset.

Avustus on maksukelpoinen myöntämisvuoden ja kaksi seuraavaa vuotta. Sen jälkeen avustusta ei voi enää maksaa. Lopullinen maksatuspyyntö täytyy toimittaa jo marraskuussa, jotta maksatusaikataulussa ei synny ongelmia.

3 MUUN LIIKKUMISESTEEN POISTAMINEN (ESTEETTÖMYYSAVUSTUS)

3.1 Avustuksen kohde, saaja ja myöntäjä

Avustuksen kohteena ovat sovellettavien toimenpiteiden mukaan muut kuin hissien rakentamista tai perusparantamista koskevat toimenpiteet, joilla tehdään mahdolliseksi liikkumisesteisen pääsy asuinrakennukseen, siinä oleviin asuntoihin tai asuntojen yhteistiloihin. Porrashissin hankintaa voidaan avustaa liikkumisesteiden poistamisena, jos se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi.

Avustuksen hakija ja saaja on rakennuksen omistaja, esim. asunto-osakeyhtiötalossa asunto-osakeyhtiö.

Avustuksen myöntää ARA. Avustuksessa on jatkuva hakuaika.

3.2 Avustettavat toimenpiteet ja kustannukset

Avustettavia toimenpiteitä voivat olla esim.

- kulkuluiskien rakentaminen
- kynnyshöyryjen madaltaminen (myös asunnon parvekkeelta)
- askelmien poistaminen
- oviaukkojen leventäminen
- kaiteiden asentaminen
- ulko-oven automatisointi ja
- muut vastaavat toimenpiteet, joiden avulla tehdään mahdolliseksi liikkumisesteisen pääsy rakennukseen, rakennuksessa oleviin asuntoihin tai muihin tiloihin.

Avustusta ei myönnetä asunnon sisäpuolisiin korjaustöihin, vaan tällöin voi hakea vanhusten ja vammaisten asuntojen korjausavustusta. Edellä mainittujen toteutuneiden toimenpiteiden yhteydessä tehtyyn esteettömyyskartoitukseen voidaan myöntää myös avustusta.

Työt voidaan aloittaa avustuspäätöksen jälkeen. ARA voi kiireellisissä tapauksissa myöntää ennakkoon aloitusluvan.

3.3 Avustuksen suuruus

Avustusta myönnetään enintään 50 % hyväksytyistä kustannuksista.

3.4 Avustuksen käsittelyvaiheet ja asiakirjat

3.4.1 Vireillepano ja avustuspäätös

Avustusta haetaan lomakkeella ARA 36c. Avustusta voi hakea ympäri vuoden. Hakemus liitteineen jätetään kiinteistön sijaintikunnalle. Kunta toimittaa hakemuksen ARA:lle. Kunta voi halutessaan antaa hakemuksesta lausunnon.

Myös sähköinen haku on mahdollinen. Lomake sähköisessä muodossa on www.suomi.fi-verkkosivuilla.

3.4.2 Avustuksen maksaminen

Avustus maksetaan yhdessä erässä töiden valmistumisen jälkeen.

Maksatusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, jossa on maininta myös tilinumerosta, jolle avustus maksetaan. Hakemukseen on liitettävä:

- kunnan viranomaisen todistus työn valmistumisesta
- laskelma hankkeen toteutuneista kustannuksista, jonka liitteenä on kopiot laskuista ja maksutositteista eli tiliotteista, joista näkyy, että laskut on maksettu maksunsaajalle
- tehdyt sopimukset ja tilausvahvistukset.

Avustus on maksukelpoinen myöntämivuoden ja 2 seuraavaa vuotta. Sen jälkeen avustusta ei voi enää maksaa. Lopullinen maksatuspyyntö toimitetaan jo marraskuussa, jotta maksatusaikataulussa ei synny ongelmia.